

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ต.ย. 2554	41	14857	5

มรดกกล้วยา

ตำราหมอดูล้านนา (๔๕)

ตำราารลักษณ์

ผู้เขียนเคยทำวิจัยส่งอาจารย์ผู้สอน ครึ่งเมื่อศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ งานวิจัยนั้นผู้เขียนใช้ชื่อหัวข้อว่า “ตำราารลักษณ์” และใช้ข้อมูลหลักจากตำราโบราณที่บันทึกในเอกสารโบราณประเภทพับสา ชื่อ “ลักษณะแห่งคนทั้งหลาย” งานวิจัยดังกล่าวศึกษาดูรูปร่างลักษณะของมนุษย์จากตำราโบราณในเชิงลึก โดยศึกษาวิธีการของคนล้านนาโดยเฉพาะ ซึ่งหากจะตัดตอนลงเผยแพร่ทั้งหมดก็คงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก จึงคิดว่าจะนำเอาเฉพาะเนื้อหาของตำรามาเสนอพร้อมคำอธิบายเพื่อให้ง่ายแก่การเข้าถึงเนื้อหาเป็นลำดับไป

ในตำราท่านกล่าวว่า “ลักษณะแห่งคนทั้งหลาย จักกล่าวลักษณะผู้ยิ่งอันดีเอาเมื่อก่อนแล อันเลี่ยมแลดีมี ๓ ประการ หางตาเลี่ยม ๑ คางเลี่ยม ๑ สันน่องเลี่ยม ๑ ชื่อว่า อิตถิลักษณะแลฯ” ทั้งหมดแปลความได้ว่า

กล่าวถึงลักษณะของคนทั้งหลาย ลักษณะของหญิงที่ดี ควรนำมาเป็นศรีภรรยา มีดังนี้

ลักษณะแหลม มี ๓ ประการ

- หางตาแหลม
- คางแหลม
- น่องแหลม

๓ ประการนี้ชื่อว่า “อิตถิลักษณะ”

ข้อความในตำรายังมีต่ออีกว่า “...อันเพียงแลดี มี ๓ ประการ หน้าผากเพียง ๑ ตีนผมเพียง ๑ ปลายผมเพียง ๑ อันสวดแลดีมี ๓ ประการ อันนึ่งหัวสวด ออกสวด แลหลังตีนสวดตีนักแล อันเล็กแลดีมี ๒ ประการ สายตือ ๑ ปากเสียงเล็ก ๑ ตีนักแล อันยาวแลดีมี ๓ ประการ คือว่า หางตายาว ๑ ผมยาว ๑ นิ้วมียาว ๑ อันอ่อนแลดีมี ๔ ประการ คือว่า ฝ่าตีน ๑ พื้นดิน ๑ ปากเสียงอ่อน ๑ ขนอ่อน ตีนักแลฯ” ความว่า

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ส.ย. 2554	41	14857	5

ลักษณะราบหรือเสมอกัน มี ๓ ประการ

- หน้าผากราบเรียบ
- ไผ่เสมอกัน
- ปลายผมยาวเสมอกัน

ลักษณะโหนกนูน หรืออวบอูม มี ๓ ประการ

- ศีรษะโหนก
- หน้าอกอวบ
- หลังเต้านูน

ลักษณะลึก มี ๒ ประการ

- สะตือลึก
- เสี่ยงพุดลึก

ลักษณะยาว มี ๓ ประการ

- หางตายาว
- ผมยาว
- นิ้วมียาว

ลักษณะอ่อนนุ่ม มี ๔ ประการ

- ฝ่าเท้านุ่ม
- อุ้งเท้านุ่ม
- เสี่ยงพุดจาอ่อนโยน
- ขนอ่อน

ทั้งหมดที่กล่าวเบื้องต้นเป็นลักษณะของหญิงที่ติงามตามตำราโบราณท่านได้กล่าว

ไว้

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่